

T.C.

ALTINBAŞ ÜNİVERSİTESİ

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Sanat ve Tasarım Ana Bilim Dalı

**GILL SANS YAZI AİLESİNİN ANATOMİK
AÇIDAN İNCELENMESİ**

Hülya KAHRAMAN

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Göknur SÖZÜNERİ

İstanbul, 2024

**GILL SANS YAZI AİLESİNİN ANATOMİK
AÇIDAN İNCELENMESİ**

Hülya KAHRAMAN

Sanat ve Tasarım Ana Bilim Dalı

Yüksel Lisans Tezi

ALTINBAŞ ÜNİVERSİTESİ

2024

Hülya KAHRAMAN tarafından hazırlanmış ve 11.06.2024 tarihinde sunulmuş GILL SANS YAZI AİLESİNİN ANATOMİK AÇIDAN İNCELENMESİ başlıklı tez Sanat ve Tasarım Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak **oy birliği** ile kabul edilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Gökür SÖZÜNERİ

Danışman

Tez Savunma Sınavı Jüri Üyeleri:

Dr. Öğr. Üyesi Gökür SÖZÜNERİ

Çizgi Film Animasyon Bölümü,

İstanbul Kültür Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Janet BARIŞ

Radyo Televizyon ve Sinema

Bölümü,

Altınbaş Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Arzu ALTINÇELİK

Moda ve Tekstil Tasarımı

TEKE

Bölümü,

Altınbaş Üniversitesi

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak bütün şartları sağladığımı beyan ederim.

Bu tezdeki tüm bilgilerin akademik kurallara ve etik davranışlara uygun olarak edinildiğini ve sunulduğunu beyan ederim. Ayrıca, bu kuralların ve davranışların gerektirdiği şekilde, bu çalışmada, orijinal olmayan tüm materyalleri ve sonuçları tamamen alıntı yaptığımı ve referans gösterdiğimi de beyan ederim.

Hülya KAHRAMAN

ÖNSÖZ

Çalışmalarında yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Dr. Öğr. Üye. Gökür SÖZÜNERİ hocama, ihtiyacım olduğunda her zaman yanımda olan Dr. Öğr. Üye. Merve ÖZHAN hocama ve her zaman bir telefon uzağımda olan, sabrıyla hep yanımda olan Doç. Dr. Hülya ŞAHİNER hocama, aileme ve canım kardeşim Deryam'a sonsuz sevgi ve saygılarımla teşekkür ederim.

ÖZET

GİLL SANS YAZI AİLESİNİN ANATOMİK AÇIDAN İNCELENMESİ

Hülya KAHRAMAN

Yüksek Lisans, Sanat ve Tasarım Ana Bilim Dalı, Altınbaş Üniversitesi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Gökür SÖZÜNERİ

Mayıs/2024

Bu çalışma, Gill Sans yazı ailesinin anatomik yapısını detaylı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Gill Sans, Eric Gill tarafından 20. yüzyılın başlarında Eric Gill tarafından tasarlanmış önemli bir sans-serif yazı ailesidir. Gill Sans, minimalist bir tarzda tasarlanmış olmasına rağmen, her harfinde karakteristik detayları barındırır. Yazı tipi, net hatları ve dengeli oranlarıyla tanınır ve okunabilirliği artırır.

Gill Sans'in karakteristik özelliklerinden biri, majüskül ve minüskül harflerin uyumlu bir kombinasyonudur. Büyük harflerin sadeliği ve küçük harflerin zarıflığı, yazı tipinin estetik çekiciliğini artırmaktadır. Ayrıca, Gill Sans'in yuvarlak köşeleri ve belirgin kesimleri, yazı tipine özgü bir karakter katmaktadır. Gill Sans, çok yönlü bir yazı tipi olup, birçok farklı kullanım alanında tercih edilir. Reklamcılık, yayıncılık, marka kimliği ve web tasarımı gibi alanlarda sıklıkla kullanılan Gill Sans, esnekliği ve okunabilirliği sayesinde geniş bir kullanıcı kitlesine hitap eder.

Yazı tipinin tarihi, Gill Sans'in zaman içinde çeşitli revizyonlara uğradığını göstermektedir. Farklı varyasyonları ve güncellemeleri, yazı tipinin günümüz standartlarına uyum sağlamasını sağlar. Temiz hatları, okunabilirliği ve çok yönlülüğüyle, Gill Sans geniş bir kullanım yelpazesine sahip ve tipografi dünyasında önemli bir yere sahiptir. Bu tez, Gill Sans'in harflerinin biçimi, oranı, açıklığı, kalınlığı ve diğer anatomik özelliklerini analiz ederek, fontun tasarımını ve kullanımını daha iyi anlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yazı Karakterleri, Harf Anatomisi, Gill Sans, Tipografi

ABSTRACT

ANATOMICS OF THE GILL SANS YAZI FAMILY

EXAMINATION OF PAIN

Hülya KAHRAMAN

Yüksek Lisans, Sanat ve Tasarım Ana Bilim Dalı, Altınbaş Üniversitesi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Göknur SÖZÜNERİ

Mayıs/2024

This study aims to examine the anatomical structure of the Gill Sans script family in detail. Gill Sans is an important family of sans-serif typefaces designed by Eric Gill in the early 20th century. Although Gill Sans is designed in a minimalist style, it contains characteristic details in each letter. The font is known for its clean lines and balanced proportions, improving readability.

One of the characteristic features of Gill Sans is a harmonious combination of major and minor letters. The simplicity of uppercase letters and the elegance of lowercase letters increase the aesthetic appeal of the font. Additionally, Gill Sans' rounded corners and distinct cuts add distinctive character to the font. Gill Sans is a versatile font and is preferred in many different areas of use. Gill Sans, which is frequently used in areas such as advertising, publishing, brand identity and web design, appeals to a wide range of users thanks to its flexibility and readability.

The history of the font shows that Gill Sans has undergone various revisions over time. Its different variations and updates allow the font to adapt to today's standards. With its clean lines, readability and versatility, Gill Sans has a wide range of uses and holds an important place in the world of typography. This thesis aims to better understand the design and use of the font by analyzing the form, proportion, span, thickness and other anatomical features of Gill Sans' letters.

Key Words: Fonts, Letter Anatomy, Gill Sans, Typograpy

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
RESİM LİSTESİ	x
ŞEKİL LİSTESİ	xi
KISALTMALAR	xii
1. GİRİŞ	1
2. GILL SANS YAZI AİLESİ	2
2.1.1.Gill Sans Yazı Ailesinin Tarihçesi.....	2
2.1.2.Gill Sans Yazı Ailesi Ortaya Çıkışı	4
2.1.3.Gill Sans Yazı Ailesinin Tasarlanma Süreci.....	5
3.HARF ANATOMİSİ	7
3.1.Harf Ölçüsüyle İlişkili Terimler	7
3.2. Harf Anatomisiyle İlişkili Terimler	8
3.3.Harf Genişliği (Width).....	10
3.4.Harf Ağırlığı (Weight).....	11
4.GILL SANS YAZI AİLESİNİN ANATOMİK YAPISININ İNCELENMESİ	13
4.1.Gill Sans Majiskül Harfler	13
4.1.1.Gill Sans Majiskül I,F,H,T,L Harfleri	13
4.1.2.Gill Sans Majiskül E, O Harfleri	14
4.1.3.Gill Sans Majiskül U, J ve O Harfleri.....	15
4.1.4.Gill Sans Majiskül K ve X Harfleri	16
4.1.5.Gill Sans Majiskül W, V ve A Harfleri	17
4.1.6.Gill Sans Majiskül D,B,R ve P Harfleri	18
4.1.7.Gill Sans Majiskül C, G ve S Harfleri.....	19
4.1.7.Gill Sans Majiskül Z, M ve N Harfleri	20

4.1.8. Gill Sans Majiskül K, X ve Y Harfleri	21
4.2. Gill Sans Miniskül Harfler.....	22
4.2.1. Gill Sans Miniskül B,D,P ve Q Harfleri	23
4.2.2. Gill Sans Miniskül A ve G Harfleri	24
4.2.3. Gill Sans Miniskül H,M,U ve R Harfleri.....	25
4.2.4. Gill Sans Miniskül K, X, ve Z Harfleri.....	26
4.2.5. Gill Sans Miniskül S, C, ve E Harfleri.....	27
4.2.6. Gill Sans Miniskül I, J, T ve F Harfleri	28
4.2.7. Gill Sans Miniskül W,V ve Y Harfleri	29
4.2.8. Gill Sans Miniskül O ve I Harfleri.....	30
4.2.9. Gill Sans Rakamlar	31
5. SONUÇ.....	36
KAYNAKÇA	37

RESİM LİSTESİ

Resim 1. 1. Two Lines English Egyptian Yazı Karakteri	1
Resim 2. 1. Gill Sans Yazı Karakteri.....	4
Resim 2. 2. Eric Gill.....	4
Resim 2. 3. Eric Gill'in Gill Sans Yazı Karakteri Çizim Örneği (Freyalou, 2023)	5
Resim 3. 1. Haflerin Anatomik Yapısı.....	10

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 4 1. Majiskül I, F, H, T, L Harfleri.....	14
Şekil 4 2.Majiskül E,O Harfi	15
Şekil 4. 3.Majiskül U, J ve O Harfleri	16
Şekil 4.4. Majiskül K ve X Harfleri.....	17
Şekil 4.5. Majiskül K ve X Harfleri.....	18
Şekil 4.6. Majiskül D,B,R ve P Harfleri.....	19
Şekil 4.7. Majiskül C, G ve S Harfleri.....	20
Şekil 4.8. Majiskül Z, M ve N Harfleri	21
Şekil 4.9.Majiskül K, X ve Y Harfleri.....	22
Şekil 4.10.Majiskül B, D, P ve Q Harfleri.....	24
Şekil 4.11.Majiskül A ve G Harfleri.....	25
Şekil 4.12.Majiskül H,M,U ve R Harfleri	26
Şekil 4.13.Majiskül K,X ve Z Harfler	27
Şekil 4.14.Majiskül S,C ve E Harfleri	28
Şekil 4.15.Majiskül I, J, T ve F Harfler	29
Şekil 4.16.Miniskül W,V ve Y Harfleri.....	30
Şekil 4.17.Miniskül O ve I Harfleri.....	31
Şekil 4.18.Gill Sans 1 ve O Rakamı	32
Şekil 4.19.Gill Sans 3 ve 5 Rakamı	33
Şekil 4.20.Gill Sans 3 ve 5 Rakamı	34
Şekil 4.21.Gill Sans 6, 9 ve 8 Rakamı	35

KISALTMALAR

- EM : Bir fontun karakter boyutunu belirleyen birimdir.
PT : Bir harf ölçüsü birimi olan "point"i ifade eder.
M.Ö : Milattan Önce

1. GİRİŞ

Harf sözcüğü, harf yapısı anlamına gelen Yunanca ‘typos’ sözcüğünden gelmektedir. Harf tipografik düzenlemenin en temel ögesidir ve abece kasasının her bir harfin belirtir (Sarıkavak 1997, 15).

İnsanlar, yaşamı boyunca, iletişimi kolaylıkla sağlamak için kendileri ürettiği yazılarla kullanacakları teknolojiyi geliştirmişlerdir. Alfabenin erken bir örneği olarak kabul edilen Fenike alfabesi, yaklaşık M.Ö. 13. yüzyılda Fenike şehir devletleri tarafından geliştirilmiştir. Fenikeliler, her harfi temsil eden basit semboller kullanarak yazı sistemi oluşturdu. Fenike alfabesi, daha sonraki Batı alfabelerinin temelini oluşturmuştur.

18. yüzyıllarda ise, sans-serif yazı karakterlerin ilk örnekleri tasarlanmıştır. Fakat 19. yüzyılda William Caslon tarafından tasarlandığı ‘Two Lines English Egyptian’ ilk sans-serif yazı karakteri olarak bilinmektedir (Resim 1).

Resim 1. 1. Two Lines English Egyptian Yazı Karakteri

(Kaynak: <https://www.behance.net/gallery/14802153/Two-Lines-English-Egyptian-Digital-Revival>)

Gill-Sans yazı karakteri tipografi tarihinde önemli bir yazı karakteridir. 20. Yüzyılların döneminde tasarlanan modern ve minimalist hatlara sahip olan yazı Gill Sans yazı karakteri 1928 yılında Eric Gill tarafından tasarlanmış ve tasarımcısı olan Eric Gill i'nin soyadından almıştır.

Bu tezin amacı, Gill Sans yazı ailesinin anatomik yapısını ayrıntılı bir şekilde incelemek ve bu yazı ailesinin tasarımında rol oynayan temel unsurları ele alarak araştırmacıya daha derin bir anlayış sunmaktır. Gill Sans'ın harf karakterleri, rakamları ayrı ayrı incelenecektir.

2. GILL SANS YAZI AİLESİ

2.1.1.Gill Sans Yazı Ailesinin Tarihçesi

Edward Johnston'un asistanı ve arkadaşı olan Eric Gill tarafından tasarlanan "Gill Sans" yazı karakteri serisi Alman tasarımcıların kabullenmeyecekleri incelik ve süslemelerden arındırılmıştır ve günümüzde hâlâ kullanılan popüler fontlar arasındadır (Erdem, 1994, 69).

Gill Sans, 1928 yılında İngiliz heykeltıraş, yazı karakteri tasarımcısı ve sosyal Eric Gill tarafından yaratıldı. Bir mimarın yanında kısa bir süre çırak olarak çalıştıktan sonra Gill, Londra'daki Central School of Arts and Crafts'a gitti ve burada hattat Edward Johnston'ın yanında yazı eğitimi aldı.

1914'te Gill, tipograf Stanley Morison ile tanıştı ve Surrey merkezli bağımsız bir İngiliz şirketi olan Monotype Corporation için çalışmaya başladı. Yeni Monotype yazı tipi kitaplığının temeli olarak hizmet vermek üzere birkaç klasik yazı tipi stilini yeniden canlandırdıktan sonra Morison, Futura gibi popüler ve başarılı yeni sans serif yazı tipleriyle rekabet edebilecek modern bir yüz geliştirmek istedi.

Morison, Gill'in Londra Metrosu sistemi için kullanılan Edward Johnston'ın tabela yazı tipiyle aynı harf formlarının çoğunu kullanan harflerini gördü. Morison, bu alfabeyi temel alan bir yazı tipinin oldukça pazarlanabilir olacağını düşündü. Bu bağlamda Eric Gill'e, Gill Sans'ı yazı karakterinin tasarımını yapmaya karar verdi. (Freyalou, 2023).

Eric Gill'in 1940 yılında vefat etmesinden sonra ise geriye hala popülerliğini korumaya ve geniş bir kullanıcı kitlesine sahip olmaya devam eden bir yazı karakteri bırakmıştır.

20. yüzyıl boyunca ve 21. Yüzyılın başlarında, Gill Sans'in farklı varyasyonları oluşturulmuş ve kullanılmıştır. Bilgisayar teknolojisinin gelişimiyle birlikte, Gill Sans dijital ortamlarda da yaygın olarak kullanılmaya devam etmiştir.

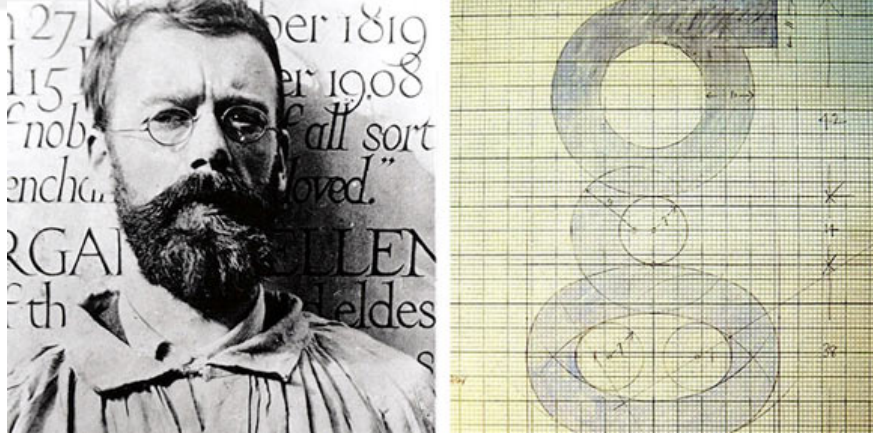
ABCDEFGHIJKLMN
OPQRSTUVWXYZ
ÀÁÂÃÄÅËÊËÖabcde fghijklm
nopqrstuvwxyzàáâãäåêëö
&|234567890(\$£.,!?)

51

Resim 2. 1. Gill Sans Yazı Karakteri

2.1.2. Gill Sans Yazı Ailesi Ortaya Çıkışı

Eric Gill, Gill Sans gibi önde gelen bir yazı karakterini tasarlama sürecinde, tipografi sanatıyla ilgili deneyimleri ve estetik anlayışıyla birlikte çalışmıştır. Eric Gill, yazı karakterlerinin okunabilirliği ve estetik değeri arasındaki dengeyi önemseyen bir tasarımcıydı. Gill Sans'in bulunuş süreci, Eric Gill'in kişisel estetik anlayışı, tipografiye olan tutkusu ve profesyonel deneyimleriyle birleşmiştir.

Resim 2. 2. Eric Gill

Gill Sans, Eric Gill'in önceki çalışmalarından ilham alarak tasarlanmıştır. Özellikle, Perpetua ve Johnston gibi yazı karakterlerinin etkileri Gill Sans'in tasarımında belirgindir. Gill Sans'in tasarımında, sade ve simetrik harfler kullanılmıştır, bu da onu okunabilir ve modern bir yazı karakteri yapmıştır.

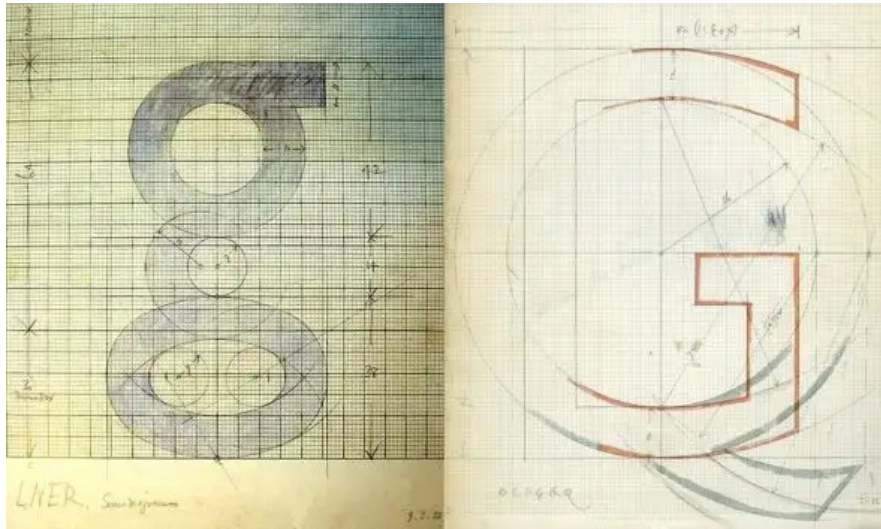
Gill Sans, zamanla popülerlik kazanmış ve birçok farklı alanda yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Reklamcılık, marka kimliği, kitap tasarımı, afişler ve daha birçok alanda Gill Sans sıkça tercih edilen bir yazı karakteri olmuştur.

Gill Sans'in tasarımı, zamanla çeşitli revizyonlardan geçmiş ve farklı varyasyonlar oluşturulmuştur. Ancak, temel tasarım ilkeleri ve estetik özellikler genellikle korunmuştur.

2.1.3. Gill Sans Yazı Ailesinin Tasarlanma Süreci

Gill Sans yazı karakterinin tasarlanma süreci, Eric Gill'in tipografiye olan ilgisi, deneyimi ve sanatsal yetenekleriyle birleşmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Tasarım süreci genellikle sanatçının çevresindeki dünyayı gözlemlemesi, mevcut yazı karakterlerini incelemesi ve tipografi hakkında araştırma yapmasıyla başlar. Eric Gill de Gill Sans'i tasarlarken bu adımı takip etmiştir. Dönemin diğer yazı karakterlerinden etkilenmiş ve modern bir tarz yaratmak için çeşitli kaynaklardan ilham almıştır.

Eric Gill, yazı karakterlerinin sade ve okunabilir olması gerektiğine inanıyordu. Aynı zamanda estetik görünüme, okunabilirliğe, uyumluluk gibi faktörlere de dikkat etmiştir. Bu anlayış, Gill Sans'in tasarımında da rahatlıkla görülmektedir. Ayrıca Gill, yazı karakterlerini tasarlarken genellikle el işçiliğini kullanmaktadır.

Resim 2. 3. Eric Gill'in Gill Sans Yazı Karakteri Çizim Örneği (Freyalou, 2023)

Çizimlerini kağıt üzerinde yaparak, birçok deneme yanılma yoluyla farklı varyasyonlar elde etmiş ve tasarımın şekli zamanla belirlenmiştir. Bu süreçte detaylı ölçüler, harf aralıkları ve diğer teknik detayları da ortaya koymuştur. (Resim 2.3).

Gill, tasarım süreci boyunca birçok revizyon ve düzeltme yaparak, yazı karakterinin kullanım alanlarına ve ihtiyaçlarına göre de uyarlamalar yapmıştır. Yazının tasarımını tamamlandıktan sonra ise yazı karakteri tipografik yayıncılar ve matbaalar aracılığıyla geniş kitlelere sunmuştur.

3.HARF ANATOMİSİ

Yazının anatomik yapısından söz ederken öncelikle ‘harflerin anatomik yapısı’ anlaşılmalıdır. Çünkü, yazıyı oluşturan başlıbaşına tek harflerdir. Ancak, tek başına bir harf “yazı” olamıyır. İki ve daha fazla harfin yan yana gelmesiyle ancak yazı olgusu anlam kazanıyor.

Bu nedenle ‘yazının anatomik yapısı’ gerçekte harflerin anatomik yapılarının toplamı oluyor. Dahası, harflerin dizilmeleriyle oluşan ortak sorunlar da yazı anatomisi içinde yer alıyor. Yazı anatomisi, başlıbaşına bir form bilgisi, oran ve orantı bilgisine dayanır. Bu nedenle önce “orantı” kavramını ele almakta yarar vardır (Çevik, 1982, 164-165).

Yazı karakteri seçiminin metnin ruh haliyle eşleşmesi gerekmektedir. Hafif fontlar kadınsı, narin ve zarif bir duyguyu yansıtırken büyük yazı tipi eğlenceli ve kolay okuma için çocuksu bir kaliteyi yansıtabilmektedir.

Kalın veya ağır stiller eril, endüstriyel ve girişken bir metin için kullanılabilir. Genişletilmiş ya da daraltılmış, son derece hafif ya da kalın yazı tipleri normal stiller gibi okunur değildir.

3.1. Harf Ölçüsüyle İlişkili Terimler

Harf Ölçüsü (Point Size): Bir harfin yüksekliğini ölçmek için kullanılan birimdir. Genellikle "point" olarak adlandırılır.

X-Yüksekliği (X-Height): Bir harfin altında ve üstünde bulunan boşluk olmaksızın, harfin alt kısmından üst kısmına kadar olan mesafedir. X-Yüksekliği, bir fontun karakteristik özelliklerinden biridir ve genellikle harflerin okunabilirliğini etkiler.

Cap Yüksekliği (Cap Height): Büyük harflerin (majüskül) en yüksek noktasından (genellikle "A" veya "H" gibi harfler) taban çizgisine kadar olan mesafedir. Cap yüksekliği, metnin görünümünü ve dengesini belirlemede önemli bir rol oynar.

Asansör (Ascender): Bir harfin üst kısmının, bir metrik çizgiyi aşan kısmıdır. Örneğin, "b", "d", "h" gibi harflerde görülen yükselen kısımlar asansör olarak adlandırılır.

İndirme (Descender): Bir harfin alt kısmının, bir metrik çizgiyi aşan kısmıdır. Örneğin, "g", "j", "p" gibi harflerde görülen alçalan kısımlar indirme olarak adlandırılır.

Baz Satırı (Baseline): Metnin yerleştirildiği sanal bir çizgidir. Harfler, bu çizgiye hizalanır ve genellikle bir fontun standart hizalaması olarak kullanılır.

Em (Em): Bir fontun karakter boyutunu belirleyen birimdir. Em, fontun Cap yüksekliğine eşit olduğunda, 12 pointlik bir font 12 em genişliğindedir.

Pt (Point): Bir harf ölçüsü birimi olan "point"i ifade eder. Genellikle yazı tiplerinde kullanılan bir boyut birimidir ve 1/72 inçe eşittir.

Optik Ayar (Optical Adjustment): Harflerin ve boşlukların optik algılanışına dayalı olarak ayarlanması sürecidir. Optik ayarlar, harf ölçüsü ve diğer ölçümlerden bağımsız olarak, yazı tipi tasarımının estetik ve okunabilirlik açısından optimize edilmesini sağlar.

Leading (Leading): Satır aralığı olarak da bilinir. Metin satırları arasındaki dikey boşluktur. Doğru bir şekilde ayarlanmış leading, metnin okunabilirliğini artırabilir.

Bu terimler, tipografi ve yazı tipi tasarımında önemli bir rol oynar ve harf ölçüsüyle ilişkilidirler. Bu terimlerin anlaşılması, yazı tipi tasarımı ve tipografi uygulamalarında daha iyi kararlar almayı sağlar.

3.2. Harf Anatomisiyle İlişkili Terimler

Harf anatomisi, bir yazı karakterinin yapısal öğelerini tanımlayan terimlerdir. Harf anatomisiyle ilişkilendirilen terimler aşağıdaki gibidir (Ambrose 2021, 45);

Gövde (Stem): Harfin dik olarak yükselen veya düşen kısmıdır. Genellikle bir harfin ana yapısını oluşturur.

Kuyruk (Tail): Bazı harflerin alt kısmında bulunan uzantıdır. Örneğin, "g", "j", "y" gibi harflerde görülen kısımlar kuyruk olarak adlandırılır.

Başlık (Serif): Bazı yazı tiplerinde, harfin uçlarına eklenen küçük çıkıntılardır. Başlıklar, harflerin daha fazla tanımlanmasına ve okunabilirliğine katkıda bulunabilir.

Sans Serif: Başlıklara sahip olmayan veya seriflerden yoksun olan yazı tiplerini tanımlar. Genellikle modern ve minimalist bir görünüme sahiptirler.

Koni (Apex): Bir harfin üst kısmının zirvesidir. Bazı harflerde, "A", "V" gibi, koni belirgin bir şekilde görülebilir.

Gevşek (Bow): Kapalı olan veya içindeki boşluğun genişliği olan kısımdır. Örneğin, "o", "b", "d" gibi harflerde görülen yuvarlak veya oval kısımlar, gevşek olarak adlandırılır.

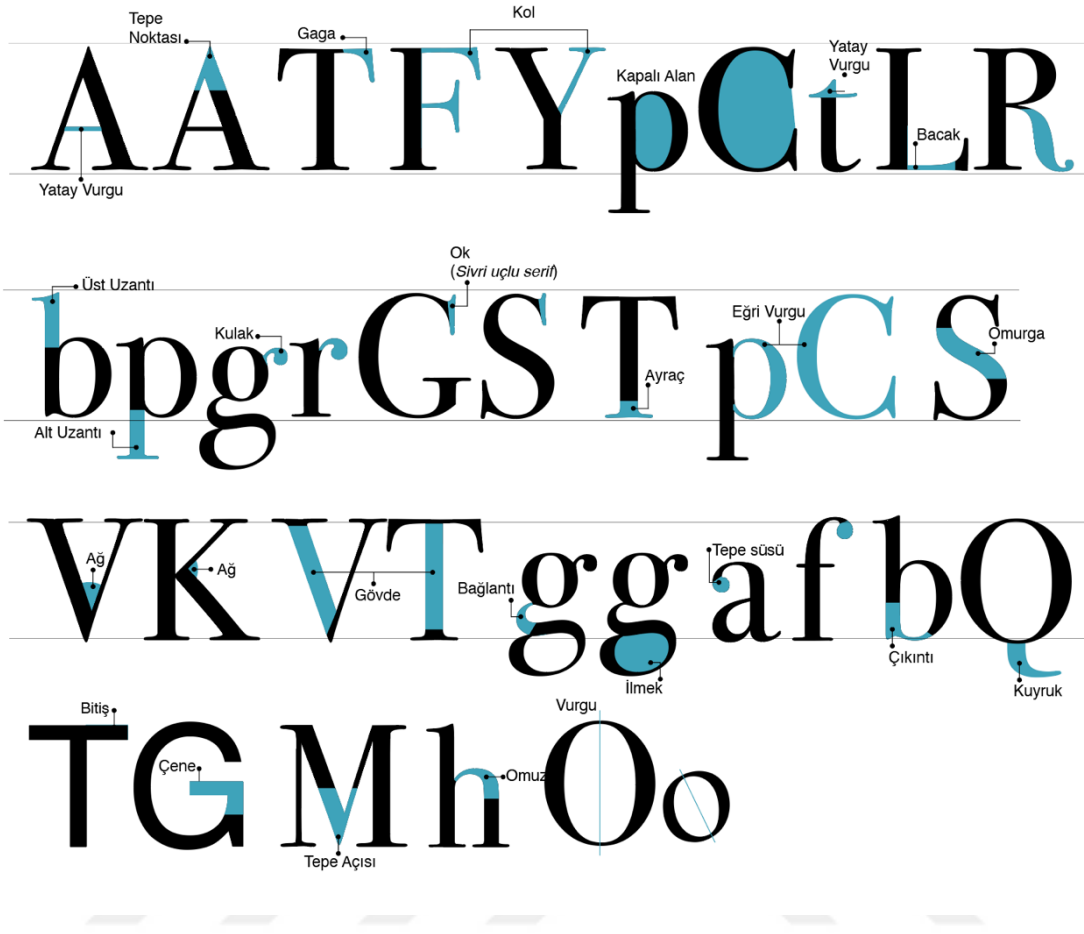
Kol (Arm): Bazı harflerde, gövdeyi destekleyen yan uzantılardır. Örneğin, "E", "F" gibi harflerde görülen yan kollar kol olarak adlandırılır.

Kiriş (Crossbar): Bazı harflerde yatay olarak uzanan çizgilerdir. Örneğin, "A", "H" gibi harflerde görülen orta kirişler giriş olarak adlandırılır.

Dil (Ear): Bazı harflerde yanlarda bulunan küçük çıkıntılardır. Örneğin, "g" harfinde görülen küçük çıkıntılar dildir.

Yarıçap (Counter): Harf içindeki kapalı alanların çevresidir. Örneğin, "o", "b", "d" gibi harflerde görülen içteki boşluklar yarıçap olarak adlandırılır.

Bu terimler, harflerin yapısal özelliklerini tanımlamak ve anlamak için kullanılır. Tipografi ve yazı tipi tasarımı alanlarında çalışanlar, bu terimleri kullanarak harfleri daha etkili bir şekilde tasarlayabilir ve düzenleyebilirler.

Resim 3. 1. Haflerin Anatomik Yapısı

3.3. Harf Genişliği (Width)

"Harf Genişliği (Width)" terimi, bir harfin sol ve sağ kenarları arasındaki uzaklığı ifade eder. Her harfin kendine özgü bir genişliği vardır ve bu genişlik, harfin yazı tipine, font boyutuna ve stil özelliklerine bağlı olarak değişebilir. Örneğin, "m" harfi genellikle "i" harfinden daha geniştir çünkü "m" harfi daha fazla boşluğa ihtiyaç duyar. Harf genişliği, metin düzenleme ve tipografi tasarımında önemli bir faktördür çünkü uygun bir harf genişliği seçmek, metnin okunabilirliğini ve estetiğini etkiler (Harris 2020, 100).

Harf genişliği oranları, yazı tipindeki farklı harflerin genişliklerinin birbirlerine oranını ifade eder. Bu oranlar, belirli bir yazı tipinin karakteristik özelliklerinden biridir ve tipografi tasarımında önemli bir rol oynar. Örneğin, bir yazı tipinde "m" harfi "i" harfinden daha geniş

olabilir ve bu durum, harf genişliği oranlarının farklılığını gösterir. Bu oranlar, metnin dengeli bir şekilde görünmesini sağlamak için dikkate alınmalıdır.

Bazı yazı tiplerinde, harf genişliği oranları sabittir, yani tüm harfler aynı genişliğe sahiptir. Bu tip yazı tiplerine "monospace" yazı tipleri denir. Diğer yazı tiplerinde ise harf genişlikleri farklılık gösterebilir ve bu tür yazı tiplerine "proportionally spaced" yazı tipleri denir.

Harf genişliği oranları, yazı tipi tasarımında metnin estetik ve okunabilirliği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Uygun bir genişlik oranı seçmek, metnin dengeli ve estetik bir görünüm kazanmasına yardımcı olur ve okuyucunun metni daha rahat okumasını sağlar.

Gill Sans, harf genişliği karakterin kesimine ve stiline bağlı olarak değişebilir. Ancak genel olarak, Gill Sans genellikle orantılı (proportional) bir yazı karakteri olarak tasarlanmıştır. Orantılı yazı karakterleri, her harfin farklı genişlikte olabileceği ve harflerin genişliğinin içerdiği karakterin biçimine ve yapısına bağlı olduğu yazı karakterleridir.

Gill Sans'in orantılı olması, her harfin belirli bir genişliğe sahip olmasını sağlar, bu da metnin daha dengeli ve estetik bir görünüm kazanmasına yardımcı olur. Ancak, belirli bir piksel genişliği gibi sabit bir ölçü vermek zor olabilir, çünkü fontun kesimi ve stiline yanı sıra kullanılan yazı tipi boyutu da genişliği etkileyebilir.

Bu nedenle, bir metinde kullanılan Gill Sans'in harf genişliği, metinde kullanılan belirli kesime ve boyuta bağlı olarak değişebilir. Eğer belirli bir piksel genişliğine ihtiyacınız varsa, bu genişliği belirlemek için fontu kullandığınız ortama ve yazı tipi boyutuna dikkat etmek önemlidir.

3.4. Harf Ağırlığı (Weight)

"Harf Ağırlığı (Weight)", bir yazı tipindeki harflerin kalınlığını ifade eder. Bu terim, genellikle yazı tipi tasarımında kullanılan bir terimdir ve belirli bir yazı tipinin karakteristik özelliklerinden biridir. Harf ağırlığı, harflerin görsel ağırlığını belirler ve metnin görünümünü etkiler.

Yazı tipleri farklı harf ağırlıklarına sahip olabilir. Örneğin, bir yazı tipi "light" (hafif) harf ağırlığına sahip olabilirken, diğeri "bold" (kalın) harf ağırlığına sahip olabilir. Harf ağırlığı,

metnin dikkat çekmesini veya belirli bir duygu veya etkiyi iletmeyi amaçlayan tasarımcılar tarafından özenle seçilir.

Tipografi tasarımında harf ağırlığı, metnin hiyerarşisini belirlemede ve vurgu yapmak için kullanılan önemli bir araçtır. Başlık ve alt başlık gibi önemli bölümler genellikle daha kalın harf ağırlıklarıyla yazılırken, gövde metni gibi daha az önemli bölümler daha hafif harf ağırlıklarıyla yazılabilir. Bu, okuyucunun metni daha kolay taramasına ve önemli bilgileri daha hızlı bulmasına yardımcı olabilir (Güneş 2012,55).

Gill Sans yazı karakter ailesi ise, farklı ağırlıklara sahip bir dizi font içerir. Genellikle "Light", "Regular", "Bold", "Extra Bold" gibi ağırlık seçenekleri bulunur. Bu ağırlıklar, karakterlerin kalınlığı ve yoğunluğu üzerinde etki yapar ve metnin görünümünü belirler.

Her ağırlık, belirli bir kullanım amacına yönelik olarak tasarlanmıştır. Örneğin, "Light" ağırlığı incelik ve zarafet için kullanılabilirken, "Bold" veya "Extra Bold" ağırlıkları dikkat çekici başlıklar veya vurgulamalar için daha uygun olabilir.

Gill Sans'in ağırlıkları genellikle tasarım programlarında veya yazı tipi yöneticilerinde bulunabilir. Kullanım durumuna göre uygun ağırlığı seçmek, metnin amacına ve tasarımının genel estetiğine uygunluğu sağlamak için önemlidir.

4. GILL SANS YAZI AİLESİNİN ANATOMİK YAPISININ İNCELENMESİ

4.1. Gill Sans Majiskül Harfler

Harflere ilişkin ilk tanımlayıcı özellik, büyük ya da küçük yazılışlarına dairdir. Tipografide harfler, tıpkı el yazısında olduğu gibi, “büyük harf” ve “küçük harf” olarak boyutlandırılabilirler. Büyük harfler -uppercase letter-, büyük yazılan harfler, diğer deyişle üst kasa olan harflerdir. Terminolojide “kapital harf” ve “majiskül harf” büyük harfler için kullanılan ifadelerdir. Küçük harfler -lowercase letter- ise, küçük yazılan harfler, diğer bir deyişle alt kasa olan harflerdir. Bu harfler, “miniskül harf” adlandırılmaktadır (Gürel 2019).

Gill Sans'in majüskül (büyük harf) karakterleri, genellikle temiz, modern ve dengeli bir görünüme sahiptir. Her yazı karakterinde olduğu gibi, majüskül harfler de Gill Sans'in karakteristik özelliklerini taşır ve yazı karakterinin tasarım felsefesini yansıtır.

Gill Sans'in majüskül harfleri, temiz çizgiler, dengeli oranlar ve sans serif bir tasarıma sahiptir. Bu harfler, afişler, başlıklar, logolar ve diğer grafik tasarım projelerinde sıklıkla kullanılır ve modern ve profesyonel bir görünüm sağlar. Her harfin karakteristik özellikleri, Gill Sans'in diğer harfleriyle uyumlu bir bütün oluşturarak genel tasarımın tutarlılığını sağlar.

4.1.1. Gill Sans Majiskül I,F,H,T,L Harfleri

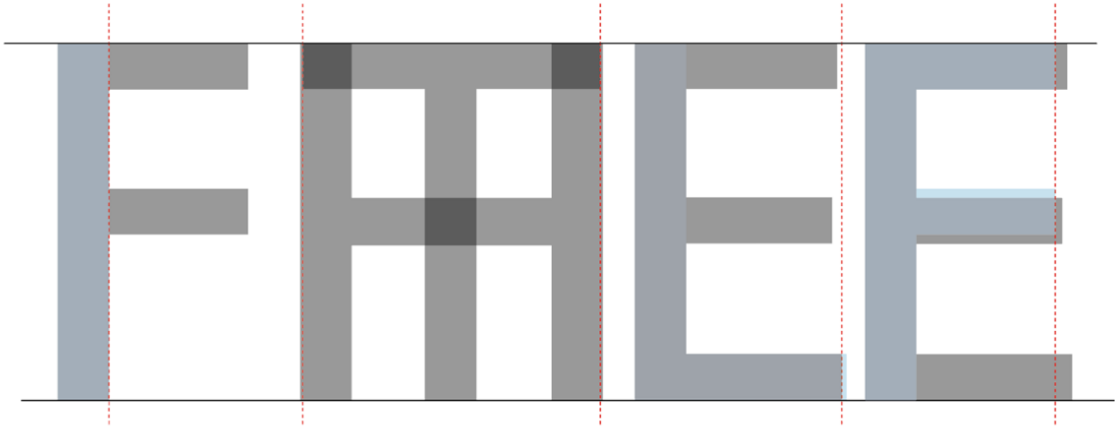
Majiskül I,F,H,T ve L harflerini incelediğimiz zaman, majiskül I ve F harfinin dikey çizgileri eşit olarak tasarlanmıştır. Bu bağlamda Gill Sans yazı ailesinde dikey çizgiye sahip olan majiskül harfler, majiskül 'I' harfinin et kalınlığına eşit tasarlanmıştır. Diğer yazı karakterlerinde olduğu gibi, “I” harfi düz ve dik bir yapıya sahiptir. İnce bir gövdeye ve düz bir çizgiye sahiptir.

Majiskül T harfinin genişliği, H harfine göre daha dar tasarlanmıştır. Ayrıca sans-serif yazı karakterlerinde olduğu gibi, bir dikey çizgi ve bu çizginin üstünde yatay bir kırıntı oluşmaktadır.

Gill Sans'ın "T" harfi, temiz ve net çizgilere sahip olup, diğer harflerle uyum içindedir. "L" harfi dikey bir çizgi ve bu çizginin üstünde yatay bir kirişi olan bir harftir. L harfinin yatay çizgisi, E harfinin alt yatay çizgisine göre daha uzun tasarlanmıştır. Gill Sans'ın "L" harfi, diğer majüskül harfler gibi temiz ve düzgün bir tasarıma sahiptir. F harfinin üst boşluğu ise, E harfinin üst boşluğuna göre daha dar tasarlanmıştır.

Bunun bağlamda optik denge sağlanmıştır. Aynı zamanda "F" harfinin genellikle üst kısmında yatay bir kirişle (bar) ve alt kısmında dikey bir çizgi ile tanımlanır. Gill Sans'ın "F" harfi, temiz ve net çizgilere sahip olup, genellikle diğer harflerle uyum içindedir.

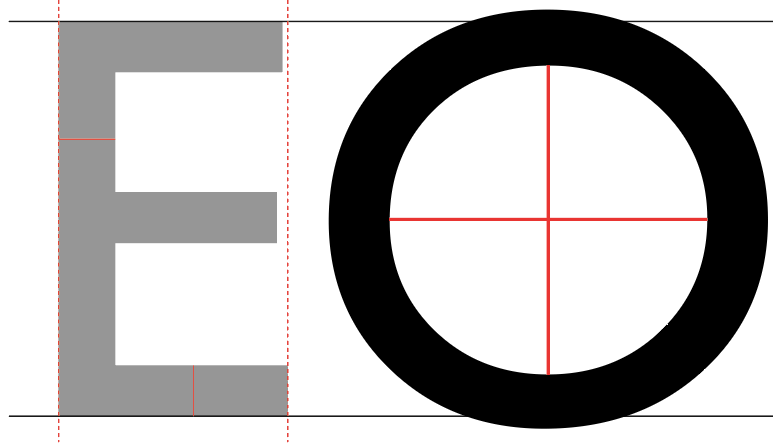
Aşağıda gösterilen bu harfler, Gill Sans'ın genel tasarım dilini yansıtır ve yazı karakterinin estetik ve okunabilirliğini sağlar. Gill Sans, temiz çizgileri ve modern tasarımıyla popüler bir yazı karakteri olmuştur ve geniş bir kullanım alanına sahiptir.

Şekil 4 1. Majiskül I, F, H, T, L Harfleri

4.1.2. Gill Sans Majiskül E, O Harfleri

Majiskül E ve O harflerinde, majiskül E harfinin alt yatay çizgisi, üst ve orta yatay çizgisine göre uzun tasarlanmıştır. Bunun nedeni ise majiskül E harfinin dengede durması sağlanmıştır. E harfinin dikey çizginin et kalınlığı, yatay çizginin et kalınlığına göre daha dar tasarlanmıştır. O iç boşluğunun dengesini sağlamak için, üst ve alt oval çizgiler, sağ ve sol oval çizgilere göre daha dar tasarlanmıştır.

Şekil 4.2. Majiskül E,O Harfi

4.1.3.Gill Sans Majiskül U, J ve O Harfleri

Majiskül "U" harfi, genellikle iki dikey çizgiden ve bu çizgileri birleştiren bir yatay kirişten oluşur. Gill Sans'in "U" harfi, diğer majüskül harfler gibi düzgün ve simetrik bir tasarıma sahiptir. Bu harf, genellikle güçlü ve dengeli bir görünüm sağlar.

"J" harfi, genellikle bir dikey çizgi ve bu çizginin altında yuvarlak bir kıvrımdan oluşur. Gill Sans'in "J" harfi, diğer majüskül harfler gibi temiz ve düzgün bir tasarıma sahiptir. Bu harf, genellikle akıcı ve estetik bir görünüm sağlar.

"O" harfi ise, yuvarlak bir şekle sahip olup, genellikle tam bir daireyi temsil eder. Gill Sans'in "O" harfi, diğer majüskül harfler gibi temiz ve simetrik bir tasarıma sahiptir. Bu harf, genellikle yuvarlaklık ve dengeyi yansıtır.

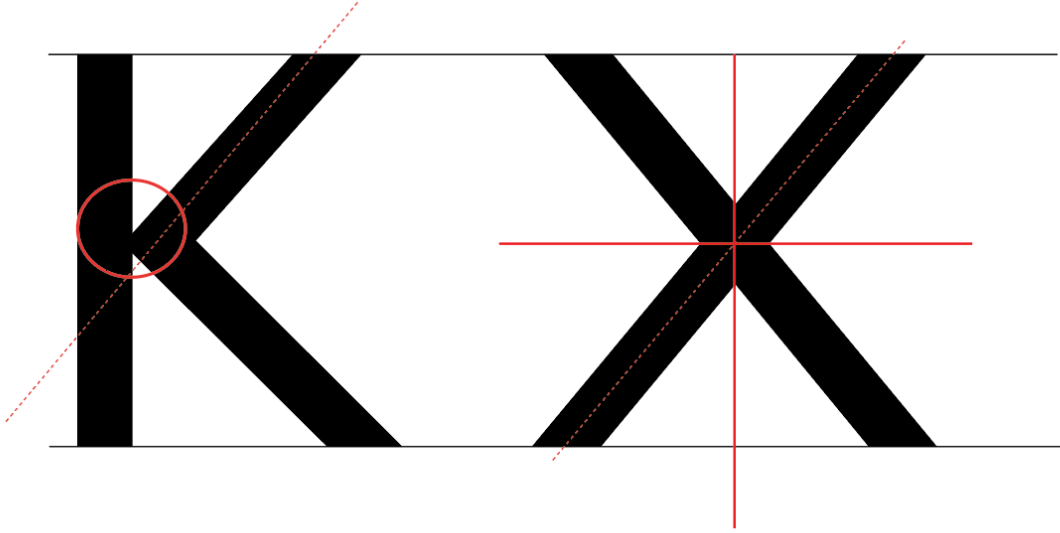

Şekil 4. 3. Majiskül U, J ve O Harfleri

4.1.4. Gill Sans Majiskül K ve X Harfleri

"K" harfi, genellikle üst ve alt kısımları düz olan iki dikey çizgiden ve bunları birleştiren bir çapraz çizgiden oluşur. Gill Sans'in "K" harfi, diğer majüskül harfler gibi temiz ve düzgün bir tasarıma sahiptir. Bu harf, genellikle sağlam ve kararlı bir görünüm sağlar. Majiskül K harfini iki yatay çizgi birleşme noktasıyla, X harfinin birleşme noktası eşit değildir. Ancak K ve X harflerinin diagonal çizgileri eşit tasarlanmıştır.

"X" harfi ise, iki çapraz çizgiden oluşur ve genellikle çaprazlama noktasında kesişir. Gill Sans'in "X" harfi, diğer majüskül harfler gibi simetrik ve dengeli bir tasarıma sahiptir. Bu harf, genellikle çarpıcı ve çekici bir görünüm sağlar.

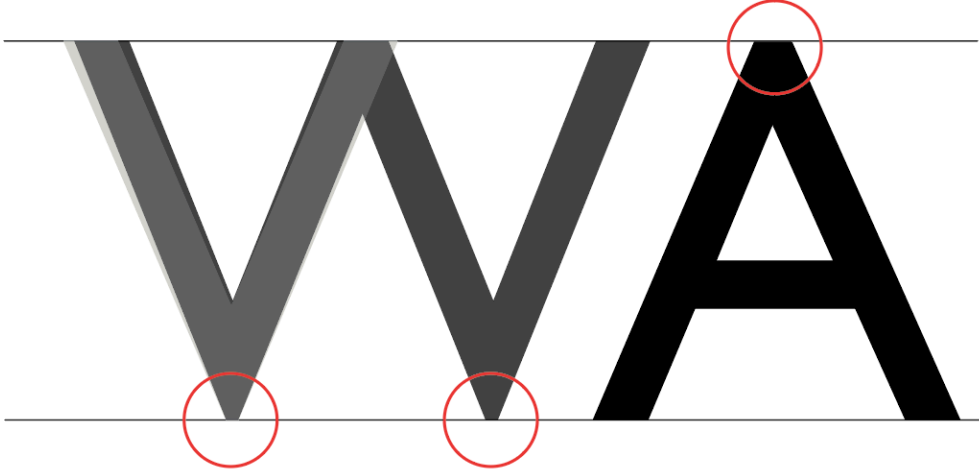
Şekil 4.4. Majiskül K ve X Harfleri

4.1.5. Gill Sans Majiskül W, V ve A Harfleri

V harfi ve A harfi benzer tasarıma sahiptir. W ve V harflerini incelediğimiz zaman V harfinin beyaz boşluğu, W harfine göre daha geniş tasarlanmış ve diyagonal çizgilerin birleşme noktaları aynı tasarlanmıştır. V harfinin birleşme noktası ile W harfinin birleşme noktasının tasarımı aynı tasarlanmıştır. W ve V harfinin üst beyaz boşluğu ve alt beyaz boşluğu eşit değildir. A harfinin sağ ve sol dikey çizgisi et kalınlığı eşit değildir.

Gill Sans'ta majüskül "V" harfi dikdörtgen bir yapıya sahiptir. Üst kısmı, alt kısmından daha kısa ve düz bir çizgi ile bağlanır. "V" harfinde iki dik açığa sahip olmalıdır. Gill Sans'taki "V" bu kurala uygun olarak düzgün bir şekilde oluşturulmuştur. Gill Sans'taki majüskül "W" harfi, genellikle iki "V" harfinin ters çevrilmiş şekli gibidir.

İki yuvarlak üçgenin birleşmesinden oluşur. "W" harfinin üst kısmı, alt kısmından daha geniş olmalıdır. Gill Sans'taki "W" harfi, bu kurala uygun olarak tasarlanmıştır. ill Sans'taki majüskül "A" harfi, üst kısmı iki eğik çizgi ile birleşen bir üçgen şeklinde tasarlanmıştır. Bu çizgiler, genellikle alt köşelerden yukarı doğru eğilir. "A" harfi üst kısmı genellikle alt kısmından daha küçük olmalıdır ve kenarları eğik olmalıdır. Gill Sans'taki "A" harfi bu kurallara uygun olarak tasarlanmıştır.

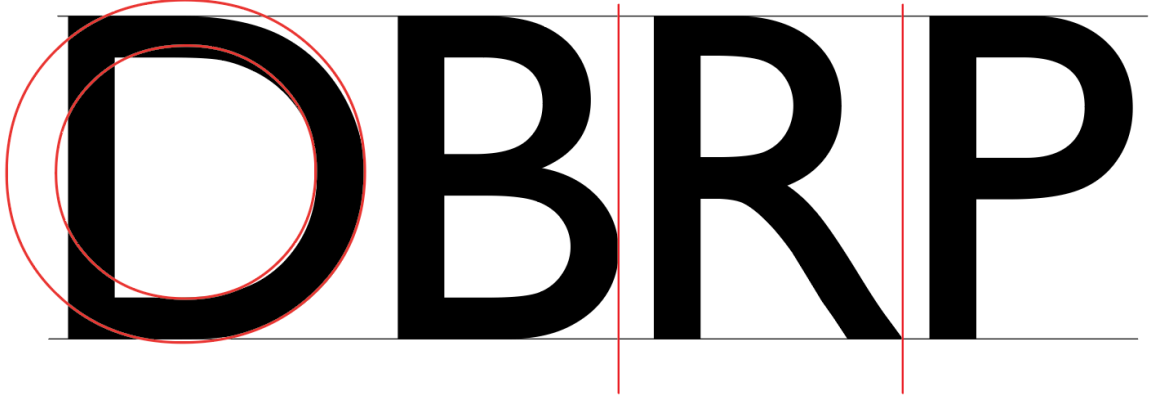
Şekil 4.5. Majiskül K ve X Harfleri

Gill Sans'ta majüskül "V" harfi dikdörtgen bir yapıya sahiptir. Üst kısmı, alt kısmından daha kısa ve düz bir çizgi ile bağlanır. "V" harfinde iki dik açığa sahip olmalıdır. Gill Sans'taki "V" bu kurala uygun olarak düzgün bir şekilde oluşturulmuştur. Gill Sans'taki majüskül "W" harfi, genellikle iki "V" harfinin ters çevrilmiş şekli gibidir. İki yuvarlak üçgenin birleşmesinden oluşur. "W" harfinin üst kısmı, alt kısmından daha geniş olmalıdır. Gill Sans'taki "W" harfi, bu kurala uygun olarak tasarlanmıştır. Gill Sans'taki majüskül "A" harfi, üst kısmı iki eğik çizgi ile birleşen bir üçgen şeklinde tasarlanmıştır. Bu çizgiler, genellikle alt köşelerden yukarı doğru eğilir. "A" harfi üst kısmı genellikle alt kısmından daha küçük olmalıdır ve kenarları eğik olmalıdır. Gill Sans'taki "A" harfi bu kurallara uygun olarak tasarlanmıştır.

4.1.6. Gill Sans Majiskül D,B,R ve P Harfleri

Majiskül D,B,R ve P harflerinin anatomik yapıları her ne kadar benzesede bazı farklılıklar bulunmaktadır. B harfinin alt bölümü üst bölüme göre daha geniş tasarlanarak optik dengeyi sağlamıştır. D harfinde ise, majiskül O harfinin et kalınlığı ile aynı tasarlanarak yazı ailesinde bütünlük sağlanmıştır.

Majiskül B ve P harflerinin dikey ve oval çizgilerinin birleşme noktaları aynı hizada tasarlanmış, majiskül B harfinin ise dikey ve oval çizgilerinin birleşme noktası, majiskül B ve P harflerine göre daha üsten birleşmiştir.

Şekil 4.6. Majiskül D, B, R ve P Harfleri

4.1.7. Gill Sans Majiskül C, G ve S Harfleri

Gill Sans fontunda büyük "C" harfi, genellikle diğer harflere benzer bir şekilde minimalist bir tasarıma sahiptir. Üst ve alt kısımları düzgündür, yuvarlak ve oval hatları yoktur. Bu harf, fontun genel tarzını yansıtarak net, temiz ve modern bir görünüm sunar. "C" harfi, metin içinde uyumlu bir şekilde yer alır ve okunabilirliği artırır.

Gill Sans fontundaki büyük "G" harfi, diğer harflere göre belirgin bir şekilde farklılık gösterir. Üst kısmında büyük bir yuvarlak bulunur ve alt kısmında düz bir kuyruk vardır. Bu harf, fontun genel estetiğini yansıtarak dengeli ve belirgin bir görünüm sergiler. "G" harfi, metin içinde dikkat çekici ve okunabilir bir şekilde yer alır.

Gill Sans fontundaki büyük "S" harfi, diğer harflere kıyasla daha belirgin bir karaktere sahiptir. İki eğri hatla oluşturulan bu harf, fontun genel tarzını yansıtarak modern ve estetik bir görünüm sunar. "S" harfi, metin içinde akıcı bir şekilde yer alır ve gözleri rahatsız etmeden okunabilir.

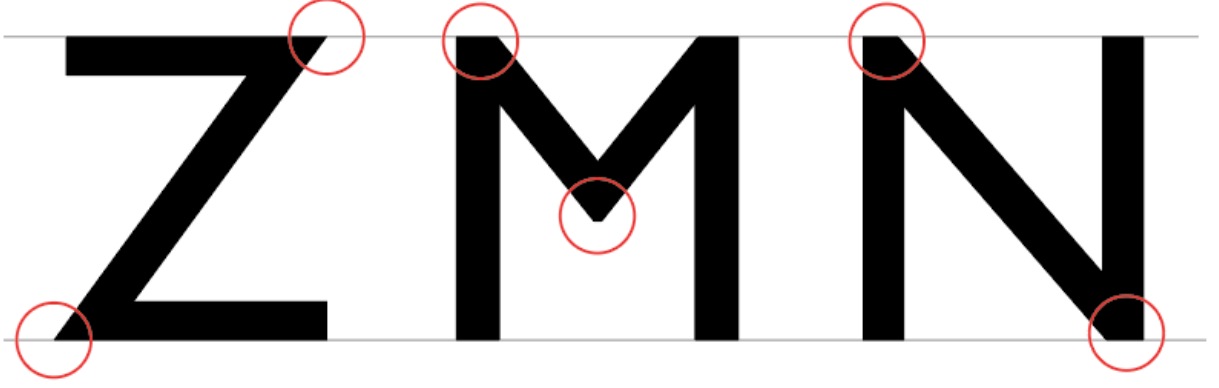
Şekil 4.7. Majiskül C, G ve S Harfleri

4.1.7. Gill Sans Majiskül Z, M ve N Harfleri

Gill Sans'ta majüskül "Z" harfi, genellikle dikdörtgen bir şekle sahiptir. Üst kısmı yatay bir çizgi ile başlar, ardından iki diyagonal çizgi ile devam eder ve alt kısmı genellikle yatay bir çizgi ile bitirilir. "Z" harfi, diğer majüskül harflerle uyumlu bir orana ve Gill Sans'in karakteristik stiline sahiptir. İki diyagonal çizgi arasındaki açı genellikle belirgin ve keskindir, bu da harfe dinamik bir görünüm kazandırır.

Gill Sans'ta majüskül "M" harfi, üç yükselen diyagonal çizgiye sahiptir. Üst kısımda başlayan ve alt kısımda biten bu çizgiler, "M" harfinin belirgin özelliğidir. "M" harfi, genellikle diğer majüskül harfler arasında dikkat çeker ve yazı tipinin genel estetik görünümüne katkıda bulunur. Bu harfin yapısı, her üç diyagonal çizginin de eşit uzunlukta olması nedeniyle simetrik bir görünüm sağlar. Gill Sans'ta majüskül "N" harfi, iki yükselen diyagonal çizgiye sahiptir. Üst kısımda başlayan ve alt kısımda biten bu çizgiler, "N" harfinin temel özelliğidir. "N" harfi, "M" harfine benzerlik gösterir ancak orta kısımda bulunan yatay çizgi "N" harfini "M" harfinden ayıran bir özelliktir. Majüskül "N" harfi, diğer

majüskül harflerle uyum içinde olacak şekilde tasarlanmıştır ve Gill Sans'in genel estetik özelliklerini yansıtır.

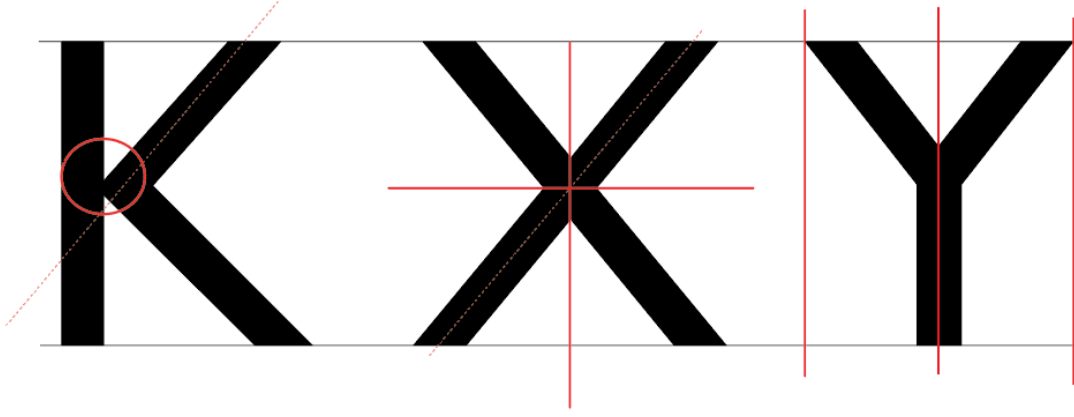
Şekil 4.8. Majiskül Z, M ve N Harfleri

4.1.8. Gill Sans Majiskül K, X ve Y Harfleri

K harfinin dikey çizgisi ile yatay çizgisi eşit değildir. K, X ve Y harfinin birleşme çizgileri eşit tasarlanmamıştır. Gill Sans'taki majüskül K harfi genellikle diğer harflere benzer bir stil taşır. Genellikle yuvarlak bir kafa ve aşağı doğru açılan bir kuyrukla karakterize edilir. Gill Sans'ta K harfi genellikle diğer majüskül harflerle uyumlu olacak şekilde orantılıdır. K harfinin köşeleri genellikle yumuşaktır ve keskinlikten ziyade akıcılığı vurgular.

Gill Sans'taki majüskül X harfi, diğer birçok grotesk yazı tipi gibi iki çapraz çizginin ortasında birleşen bir yapıya sahiptir. X harfi, genellikle simetrik bir yapıya sahip olacak şekilde tasarlanır ve diğer majüskül harflerle orantılıdır.

Gill Sans'ta X harfinin köşeleri genellikle yuvarlatılmıştır ve çizgi kalınlıkları diğer harflerle uyum içinde olacak şekilde ayarlanır. Gill Sans'taki majüskül Y harfi, genellikle iki yukarı doğru çıkıntı ile karakterize edilir ve genellikle simetrik bir yapıya sahiptir. Y harfinin alt kısmı, X harfine benzer bir şekilde iki çapraz çizginin birleştiği noktada yer alır. Gill Sans'ta Y harfinin köşeleri genellikle yuvarlatılmıştır ve diğer majüskül harflerle uyum içinde olacak şekilde tasarlanır.

Şekil 4.9. Majiskül K, X ve Y Harfleri

4.2.GİLL SANS MİNİSKÜL HARFLER

Minüskül harfler, alfabenin küçük harf olarak adlandırılan, daha küçük boyutta ve genellikle daha basit tasarıma sahip olan harflerdir. Büyük harfler (majüskül), genellikle isimlerin başında veya cümlelerin başında kullanılırken, minüskül harfler ise cümle içindeki kelimenin normal harfleridir. Örneğin, "a", "b", "c", "x", "y", "z" gibi harfler minüskül harflerdir. Bu harfler genellikle daha az karmaşıktır ve genellikle daha yuvarlak veya basit hatlara sahiptirler. Minüskül terimi, harf boyutunu veya karakterin daha küçük olmasını ifade etmek için de kullanılabilir.

Minüskül harfler, birçok farklı dilde yazılan metinlerde yaygın olarak kullanılır. Minüskül harfler, yazılı iletişimin temel bir unsuru olarak önemlidir ve birkaç açıdan önemlidir:

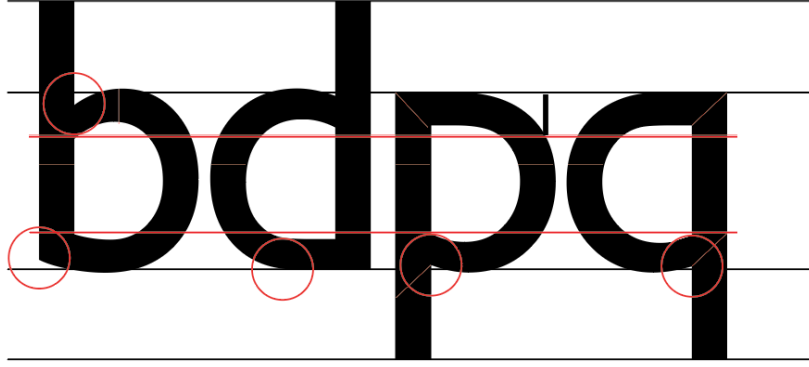
- **Okunabilirlik ve Anlaşılabilirlik:** Metinlerde minüskül harflerin kullanılması, kelime ve cümle yapılarının daha kolay tanınmasını sağlar. Büyük harflerle karşılaştırıldığında, minüskül harfler daha az dikkat çeker ve metnin akışını daha doğal hale getirir.
- **Metnin Düzeni ve Görsel Estetik:** Minüskül harfler, metnin daha düzenli ve estetik olarak görünmesini sağlar. Büyük harflerle karışık olarak kullanıldıklarında, metin daha denge ve uyumlu bir görünüm kazanır.

- **Standart Yazım Kurallarına Uygunluk:** Birçok dilde, yazım kuralları genellikle minüskül harflerin kullanılmasını gerektirir. Bu nedenle, yazı dilinin standartlarına uygun olarak metinlerin oluşturulması ve iletişim sağlanması önemlidir.
- **Dilin İfade Gücü ve Zenginliği:** Minüskül harfler, dilin ifade gücünü artırır ve metnin duygu ve anlamını iletmeye yardımcı olur. Özellikle vurgulama, vurgu ve duygusal ifadelerde minüskül harflerin kullanımı önemlidir.
- **Teknik ve Bilgisayar Ortamlarında Kullanım:** Bilgisayarlar ve dijital cihazlar gibi teknik ortamlarda, minüskül harfler genellikle klavyelerin temel harfleri olarak bulunur. Bu nedenle, elektronik iletişimde minüskül harflerin kullanılması, metin girişi ve iletişimde kolaylık sağlar.

Bu nedenlerle, minüskül harfler yazılı iletişimde temel bir rol oynar ve metinlerin okunabilirliği, düzeni ve anlaşılabilirliği için önemlidir.

4.2.1. Gill Sans Miniskül B, D, P ve Q Harfleri

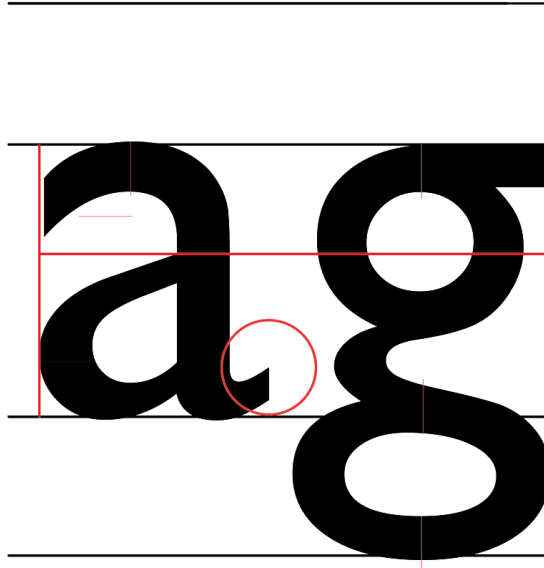
Gill Sans'ta minüskül b harfi genellikle yuvarlak bir alt ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Bu harfin yuvarlak kafası ve düzgün bağlantısı, yazı tipinin genel akıcılığını ve estetiğini vurgular. Minüskül b harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu olacak şekilde orantılıdır. Gill Sans'ta minüskül d harfi, genellikle minüskül b harfine benzer bir şekilde yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Minüskül d harfinin kafası, yuvarlak ve dolgun bir şekle sahiptir ve alt kısmı diğer harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır. Gill Sans'ta minüskül p harfi genellikle minüskül b ve d harflerine benzer bir stile sahiptir. Yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyruğa sahiptir. Minüskül p harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu olacak şekilde orantılıdır ve genellikle yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül q harfi genellikle minüskül b, d ve p harflerine benzer bir stil taşır. Yuvarlak bir kafa ve alt kısmında kuyruğa sahiptir. Ancak minüskül q harfi, genellikle diğer harflerden farklı olarak alt kısmından dışarı doğru kıvrılır. Bu, yazı tipinin genel estetiğine çeşitlilik katar ve minüskül q harfinin benzersiz bir özelliğidir. Bu harflerin anatomik yapısı, bir yazı tipinin tasarımının temel unsurlarından biridir ve bir yazı tipinin görsel bütünlüğünü belirler.

Şekil 4.10. Majiskül b, d, p ve q Harfleri

4.2.2. Gill Sans Miniskül A ve G Harfleri

Gill Sans'ta minüskül a harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Kafa kısmı genellikle küçük bir gölge ile vurgulanır, bu da harfe derinlik katarken aynı zamanda okunabilirliği artırır. Minüskül a harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu olacak şekilde orantılıdır ve genellikle yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül g harfi genellikle bir çıkarımlı (ascender) ve bir kuyruk içeren bir yapıya sahiptir. Çıkarımlı, harfin üst kısmında yukarı doğru çıkan bir çizgidir. Kuyruk genellikle aşağı doğru eğimli ve kıvrımlı bir şekildedir. Minüskül g harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve genellikle yazı tipinin akıcı ve dengeli bir görünümünü sağlar.

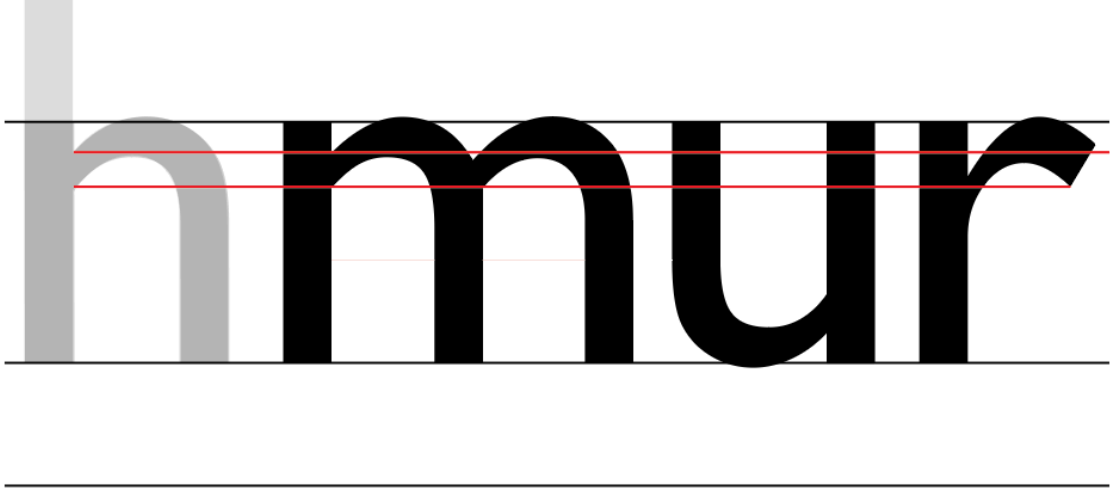

Şekil 4.11. Majiskül A ve G Harfleri

4.2.3. Gill Sans Miniskül H, M, U ve R Harfleri

Gill Sans'ta minüskül h harfi genellikle dikdörtgen şeklinde bir gövdeye sahip olur ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Kuyruk, genellikle diğer minüskül harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Minüskül h harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin dengeli bir görünümünü sağlar. Gill Sans'ta minüskül m harfi genellikle iki yuvarlak kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyruğa sahiptir. Her iki kafa genellikle birbirine benzer şekildedir ve alt kısmı diğer harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül m harfi, yazı tipinin genel estetiğini ve okunabilirliğini artıran simetrik bir yapıya sahiptir. Gill Sans'ta minüskül u harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Kuyruk, genellikle diğer minüskül harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Minüskül u harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin dengeli bir görünümünü sağlar. Gill Sans'ta minüskül r harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında hafifçe eğimli bir kuyruğa sahiptir. Kafa kısmı genellikle diğer minüskül harflere benzer bir stile sahiptir ve alt kısmı genellikle diğer harflere doğru akıcı

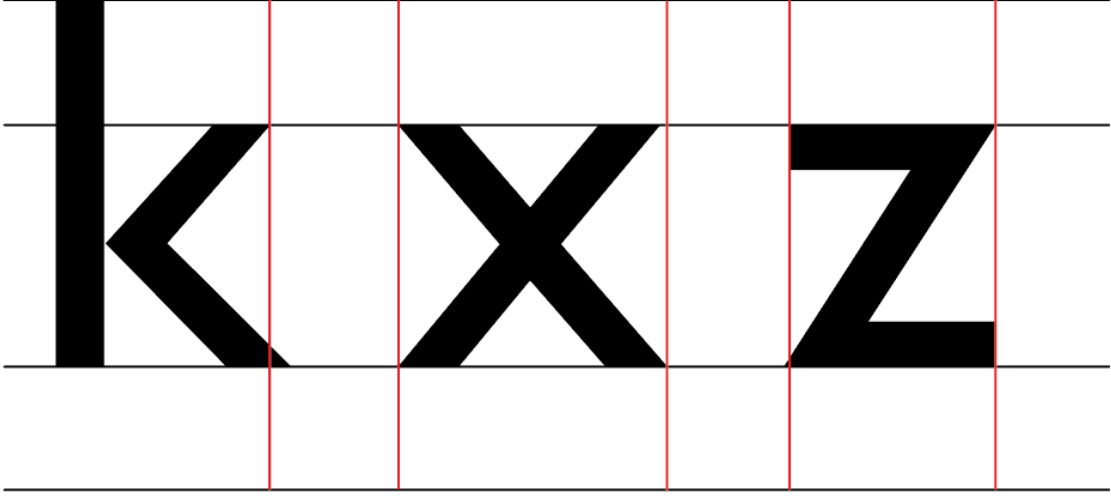
bir şekilde bağlanır. Minüskül r harfi, genellikle yazı tipinin genel akıcılığını vurgular ve diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır.

Şekil 4. 12. Majiskül H, M, U ve R Harfleri

4.2.4. Gill Sans Minüskül K, X, ve Z Harfleri

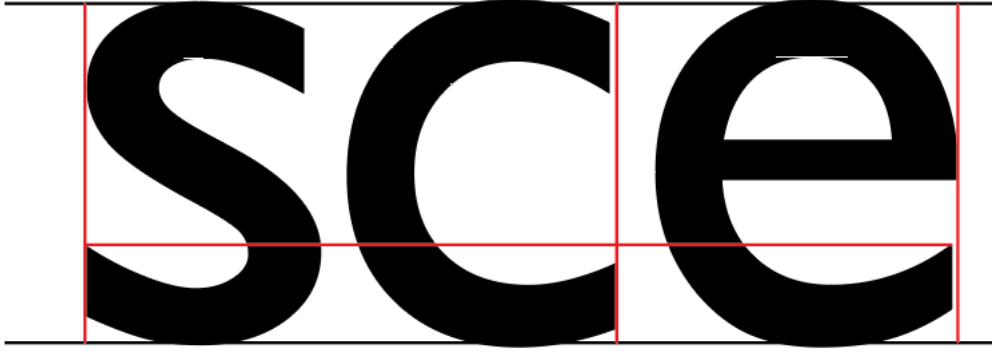
Gill Sans'ta minüskül k harfi genellikle dikdörtgen veya kare şeklinde bir gövdeye sahip olur. Üst kısmında yatay bir çizgi bulunur ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Minüskül k harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin dengeli bir görünümünü sağlar. Gill Sans'ta minüskül x harfi genellikle iki çapraz çizgiden oluşur. Çizgiler genellikle simetrik bir şekilde yerleştirilir ve ortak bir noktada birleşir. Minüskül x harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel estetiğini vurgular. Gill Sans'ta minüskül z harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Kuyruk, genellikle diğer minüskül harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Minüskül z harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin dengeli bir görünümünü sağlar.

Şekil 4. 13. Majiskül K, X ve Z Harfler

4.2.5. Gill Sans Miniskül S, C, ve E Harfleri

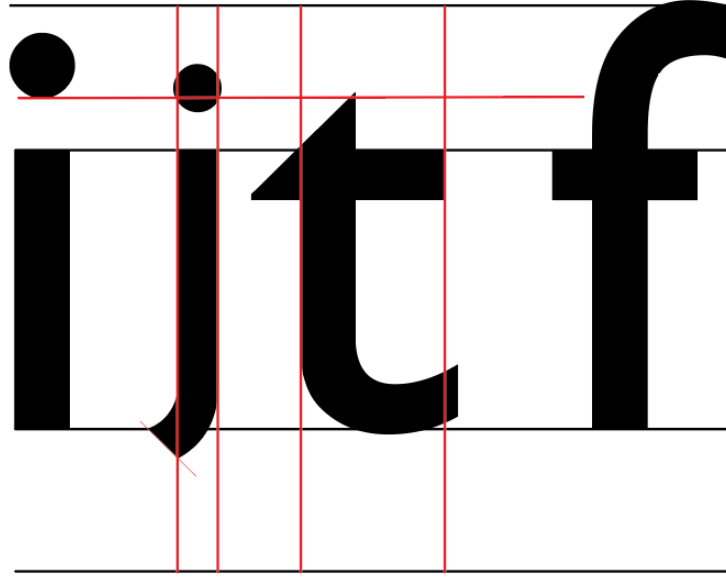
Gill Sans'ta minüskül S harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Bu harfin kuyruğu genellikle sağa doğru eğimlidir ve alt kısmı diğer harflere akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül s harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül c harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve üst kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Bu harfin kuyruğu genellikle sağa doğru eğimlidir ve alt kısmı diğer harflere akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül c harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül e harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Bu harfin kuyruğu genellikle sağa doğru eğimlidir ve alt kısmı diğer harflere akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül e harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin akıcılığını vurgular.

Şekil 4. 14. Majiskül S, C ve E Harfleri

4.2.6. Gill Sans Miniskül I, J, T ve F Harfleri

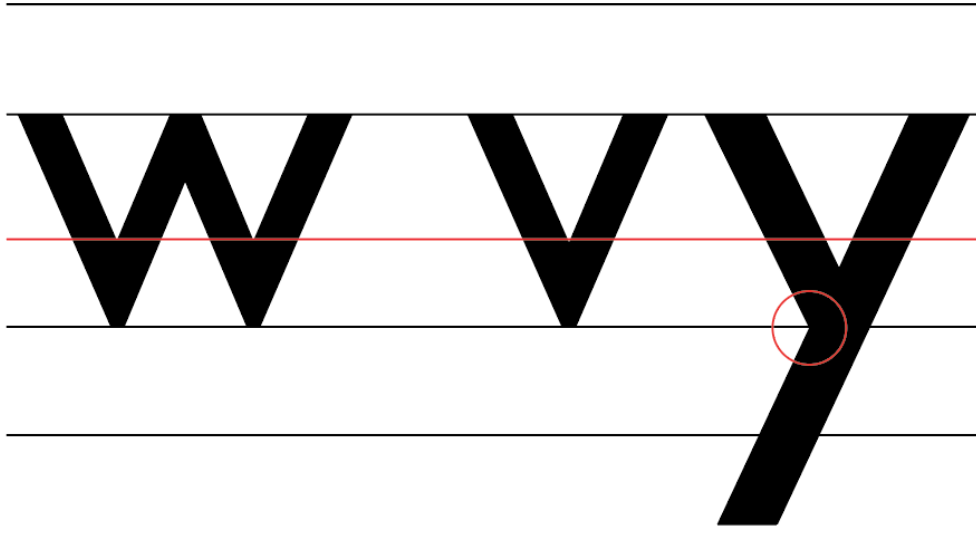
Gill Sans'ta minüskül i harfi genellikle düz, dikey bir gövdeye sahiptir ve üst kısmında küçük bir nokta bulunur. Bu harf, genellikle ince ve zarif bir yapıya sahiptir. Minüskül i harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül j harfi genellikle minüskül i harfine benzer bir şekilde tasarlanır, ancak alt kısmında küçük bir kuyruk bulunur. Bu kuyruk, genellikle diğer harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül j harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül t harfi genellikle dikdörtgen şeklinde bir gövdeye sahip olur ve üst kısmında yatay bir çizgi bulunur. Bu çizgi, genellikle diğer minüskül harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül t harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Gill Sans'ta minüskül f harfi genellikle ince ve uzun bir yapıya sahiptir. Üst kısmında yatay bir çizgi bulunur ve alt kısmı diğer harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül f harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular.

Şekil 4. 15. Majiskül I,J,T ve F Harfler

4.2.7. Gill Sans Miniskül W, V ve Y Harfleri

Gill Sans'ta minüskül w harfi genellikle üç v veya u şeklindeki kıvrımlı çizgilerden oluşur. Bu çizgiler, genellikle simetrik bir şekilde yerleştirilir ve alt kısımları diğer harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır. Minüskül w harfi, yazı tipinin genel estetiğini vurgular ve diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır. Gill Sans'ta minüskül v harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Bu harfin kuyruğu genellikle diğer harflere doğru akıcı bir şekilde bağlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. Minüskül v harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin dengeli bir görünümünü sağlar. Gill Sans'ta minüskül y harfi genellikle yatay bir çizgi ve altında bir kuyruk ile karakterizedir. Kuyruk, genellikle diğer harflere doğru eğimli ve kıvrımlı bir şekilde bulunur. Minüskül y harfi, genellikle diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular.

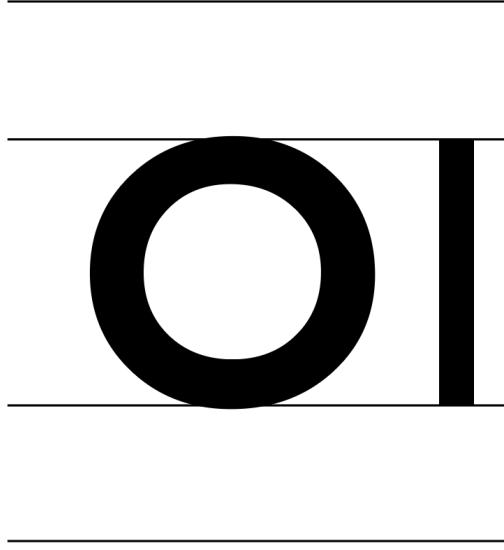

Şekil 4. 16. Miniskül W,V ve Y Harfleri

4.2.8. Gill Sans Miniskül O ve I Harfleri

Minüskül o harfi genellikle yuvarlak bir kafa ve alt kısmında düzgün bir bağlantıya sahip olan bir kuyrukla karakterize edilir. Bu harf, genellikle yuvarlak ve simetrik bir yapıya sahiptir. Minüskül o harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular. "o" harfi aynı zamanda, kelime içindeki yuvarlak harfler arasında uyum sağlamak ve metnin okunabilirliğini artırmak için önemlidir.

Gill Sans'ta minüskül ı harfi genellikle düz, dikey bir gövdeye sahiptir ve üst kısmında küçük bir nokta bulunmaz. Bu harf, genellikle basit ve minimalist bir yapıya sahiptir. Minüskül ı harfi, diğer minüskül harflerle uyumlu bir şekilde tasarlanır ve yazı tipinin genel akıcılığını vurgular.

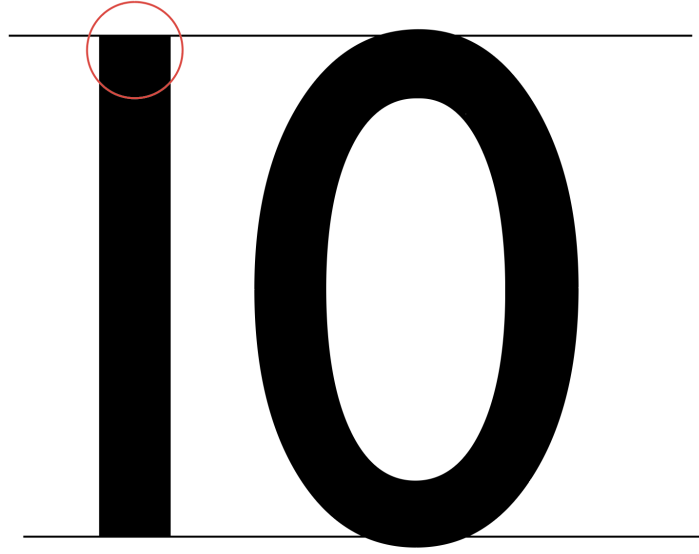
Şekil 4. 17. Miniskül O ve I Harfleri

4.2.9. Gill Sans Rakamlar

Gill Sans fontunda "1" rakamı, diğer rakamlara göre daha minimal ve basit bir tasarıma sahiptir. Yalnızca dikey bir çizgi olan "1", fontun genel karakteristiğine uygun olarak temiz ve düz bir görünüm sunar. Diğer rakamların kıvrımlı ve yuvarlak hatlarına kıyasla, "1" rakamı daha köşeli ve keskin bir izlenim bırakır.

Öte yandan, "0" rakamı Gill Sans fontunda oldukça karakteristik bir görünüme sahiptir. Merkezde büyük bir daire, etrafında eşit aralıklarla yerleştirilmiş kalın bir halka ile çevrilidir. Bu rakam, fontun genel tarzını yansıtan sadeliği korurken, aynı zamanda göz alıcı ve dengeli bir tasarıma sahiptir. Diğer rakamlarla uyumlu bir şekilde, "0" rakamı da net ve okunaklı bir görünüm sunar.

Gill Sans fontunun "1" ve "0" rakamları, fontun genel estetiği içinde tutarlılık sağlayarak, basitlik ve okunabilirlik açısından başarılı bir tasarım sergilerler. Bu rakamlar, fontun kullanıldığı metinlerde dikkat çekici ve etkileyici bir görsel uyum sağlar.

Şekil 4. 18. Gill Sans 1 ve 0 Rakamı

Gill Sans fontundaki "3" rakamı, diğer rakamlara kıyasla belirgin bir karaktere sahiptir. Üst kısmında bir yarım daire bulunur ve alt kısmında ise ince ve kıvrımlı bir kuyruk vardır. Bu rakam, fontun genel tarzına uygun olarak keskin ve dengeli hatlara sahiptir. Diğer rakamlarla uyumlu bir şekilde, "3" rakamı da net ve okunaklı bir görünüm sunar.

Öte yandan, Gill Sans fontundaki "5" rakamı da belirgin bir tasarıma sahiptir. Üst kısmında geniş bir yuvarlak, alt kısmında ise daha küçük bir yuvarlak ve eğimli bir çizgi bulunur. Bu rakam, fontun genel estetiğini yansıtarak temiz ve dengeli bir görünüm sergiler. Diğer rakamlarla uyum içinde olan "5" rakamı da net ve okunaklı bir şekilde yazılmıştır.

Gill Sans fontundaki "3" ve "5" rakamları, fontun karakteristik özelliklerini yansıtarak belirgin ve dengeli bir tasarıma sahiptirler. Bu rakamlar, fontun kullanıldığı metinlerde görsel olarak çarpıcı ve etkileyici bir izlenim bırakır.

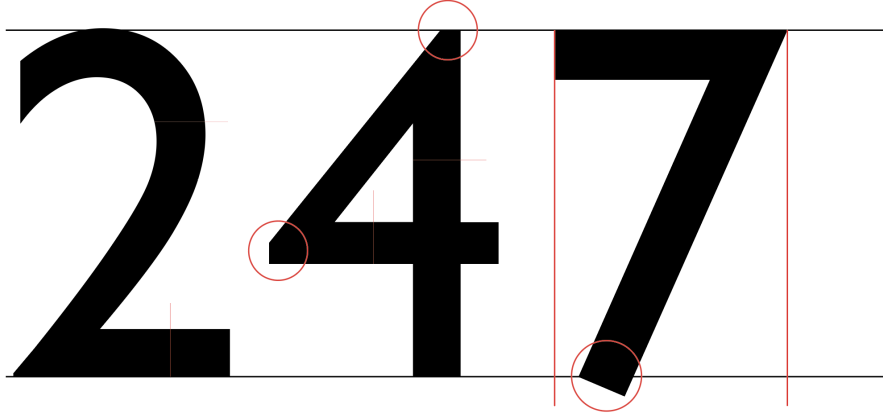
Şekil 4.19. Gill Sans 3 ve 5 Rakamı

Gill Sans fontundaki "3" rakamı, diğer rakamlara kıyasla belirgin bir şekilde farklılık gösterir. Üst kısmında kavisli bir hat bulunur ve alt kısmında ise düz bir yatay çizgi vardır. Bu rakam, fontun genel tarzına uygun olarak temiz ve minimal bir görünüm sunar. Diğer rakamlarla uyumlu bir şekilde, "3" rakamı da net ve okunaklı bir tasarıma sahiptir.

Öte yandan, Gill Sans fontundaki "5" rakamı da karakteristik bir tasarıma sahiptir. Üst kısmında bir yuvarlak ve alt kısmında düz bir hat bulunur. Bu rakam, fontun genel estetiğini yansıtarak keskin ve belirgin bir görünüm sergiler. Diğer rakamlarla uyum içinde olan "5" rakamı da net ve okunaklı bir şekilde yazılmıştır.

Gill Sans fontundaki "7" rakamı ise diğer rakamlardan biraz daha farklı bir tasarıma sahiptir. Üst kısmında yatay bir çizgi bulunur ve alt kısmında ise kıvrımlı bir hat yer alır. Bu rakam, fontun genel tarzına uygun olarak temiz ve basit bir görünüm sunar. Diğer rakamlarla uyumlu bir şekilde, "7" rakamı da net ve okunaklı bir tasarıma sahiptir.

Bu rakamlar, Gill Sans fontunun karakteristik özelliklerini yansıtarak dikkat çekici ve okunaklı bir tasarım sunmaktadır.

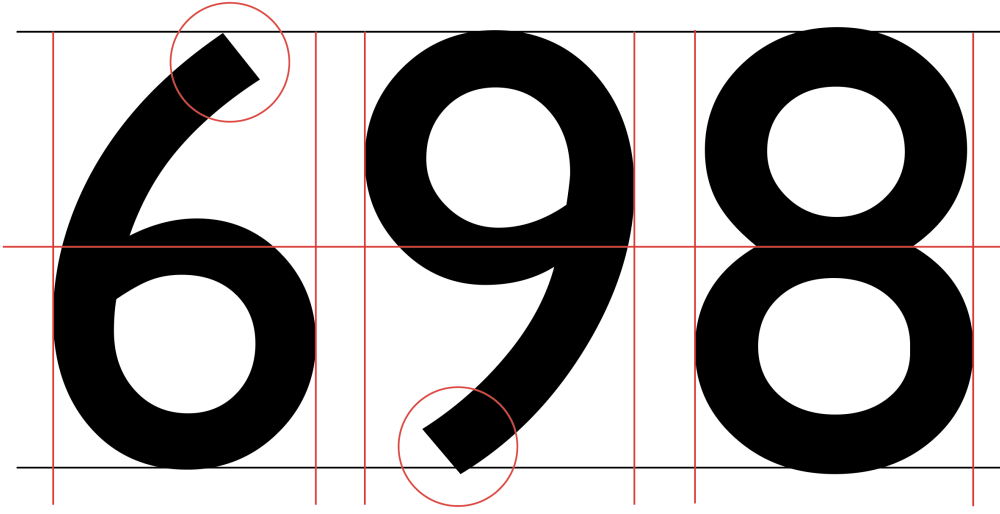
Şekil 4.20. Gill Sans 2.4. ve 7 Rakamı

Gill Sans fontundaki "6" rakamı, diğer rakamlara göre belirgin bir şekilde farklılık gösterir. Üst kısmında geniş bir yuvarlak, alt kısmında ise daha küçük bir yuvarlak ve eğimli bir çizgi bulunur. Bu rakam, fontun genel tarzını yansıtarak temiz ve dengeli bir görünüm sergiler. Diğer rakamlarla uyum içinde olan "6" rakamı da net ve okunaklı bir şekilde yazılmıştır.

Öte yandan, Gill Sans fontundaki "9" rakamı da karakteristik bir tasarıma sahiptir. Üst kısmında büyük bir yuvarlak ve alt kısmında daha küçük bir yuvarlak bulunur. Bu rakam, fontun genel estetiğini yansıtarak dengeli ve belirgin bir görünüm sergiler. Diğer rakamlarla uyumlu bir şekilde, "9" rakamı da net ve okunaklı bir tasarıma sahiptir.

Gill Sans fontundaki "8" rakamı ise diğer rakamlardan biraz daha farklı bir tasarıma sahiptir. Üst kısmında geniş bir yuvarlak ve alt kısmında daha küçük bir yuvarlak bulunur, aralarında ise ince bir bağlantı vardır. Bu rakam, fontun genel tarzını yansıtarak temiz ve dengeli bir görünüm sunar. Diğer rakamlarla uyum içinde olan "8" rakamı da net ve okunaklı bir şekilde yazılmıştır.

Bu rakamlar, Gill Sans fontunun karakteristik özelliklerini yansıtarak görsel olarak çarpıcı ve okunaklı bir tasarım sunarlar.

Şekil 4. 21. Gill Sans 6, 9 ve 8 Rakamı

5. SONUÇ

Gill Sans yazı karakteri, tipografi dünyasında önemli bir yere sahip olan ve geniş bir kullanım alanına sahip olan bir yazı karakteridir. Tipografi sanatçısı Eric Gill tarafından 1920'lerde tasarlanan bu yazı karakteri, temiz çizgileri, modern tasarımı ve geniş kullanım yelpazesıyla dikkat çeker.

Gill Sans yazı karakterinin anatomic yapısını optik denge kuralları çerçevesinde incelenmiştir. Bu bağlamda yazı karakterinin ağırlığı, genişliği ve diğer teknik detaylar, yazı karakterinin okunabilirliği ve estetik görünümü üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Diğer sans-serif yazı karakterlerinden daha sivri ve yuvarlak hatları bir arada kullanarak, kontrastlığı ön plana çıkardığı görülmektedir.

Günümüzde, Gill Sans yazı karakteri, geleneksel medyadan dijital platformlara kadar geniş bir kullanım alanına sahiptir. Reklamcılık, kitap tasarımı, marka kimliği ve web tasarımı gibi birçok alanda sıklıkla kullanılan bu yazı karakteri, modern tasarım projelerinin vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiştir.

Sonuç olarak, Gill Sans yazı karakteri günümüzde kullanılmasının sebebi, duygu karmaşı yaşatmayan, optik denge olarak gözü yormayan sade bir tasarıma, dinamik ve yaşayan bir yazı karakteridir.

KAYNAKÇA

- Freyalou. (2023). Owlcation: <https://owlcation.com/humanities/gill-sans-typeface> adresinden alındı
- Ambrose, G. (2021). *Grafik Tasarımda Format*. 2016: Literatür Yayıncılık Dağıtım.
- Becer, E. (2002). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost Yayınları.
- Bennett, D. R. (2002). *Meant to be Read: Typesetting Principles for the Digital Age*. USA: Lamar University Degreee Master of Arts in Visual Arts.
- Çevik, S. (1982). *Çağdaş Yazı Sanayi ve Eğitimi*. İstanbul: İstanbul Devlet güzel Sanatlar Akademisi.
- Erdem, M. (1994). *Tipografik Tasarım ve Uygulamaların İrdelenmesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Doktora Tezi.
- Ergüven , A. (2007). Tutucu bir modernist, Stanley Morison. *Görsel İletişim Kültürü Dergisi*, 63.
- Ganiz, S. (2004). *Yazı&Tasarımcıları*. İstanbul: Kastas Yayınevi.
- Güneş, F. (2012). Okumada Küçük Harflerin Büyük Gücü. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(10).
- Gürel,E.(2019).*ataaof*.<https://adm.ataaof.edu.tr/pdf.aspx?du=xZrEg4Ewg264MeXnw6fslg> == adresinden alındı
- Harris, P. (2020). *Tipografi*. Literatür Yayınları.
- Pektaş, H. (2001). İnternette Görsel Kirlenme. *Eğitim ve Düşünce Dergisi*(2), 7.
- Sarıkavak, N. K. (1997). *Tipografinin Temelleri*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Hoffmann, A. E. Story of a Typeface Helvetica Forever ABD: Lars Müller Publishers.
- Gates, D. (1969). Latin Abecesinin Evrimi M. Önal ve N. Sarıkavak (Çev.) Watson-Gurptill Publishing.

Becer, E. (2007). Modern Sanat ve Yeni Tipografi Ankara: Dost Evi.

Yeşilyurt, N. (1995). Tipografinin Görsel Ve İşlevsel Olarak İncelenmesi Sanatta Yeterlik Tezi, İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi.
Meggs, B. Philip. A history of Graphic Design

Cheng, K. (2005). Anatomie Der Buchstaben Almanya: Basıswissen Für Schriftgestalter.

Sözüneri Gökür. (2017) LATİN HARFLERİNİN GELİŞİM SÜRECİNİN İNCELENMESİ İstanbul: Arel Üniversitesi.

